

**LATVIJAS REPUBLIKAS
ADMINISTRATĪVO TERITORIJU UN
TERITORIĀLO VIENĪBU ZEMES
PĀRSKATS UZ 2012.GADA
1.JANVĀRI**

2012

Saturs

Anotācija	3
Terminu skaidrojums.....	3
Zemes pārskata atlases un apkopošanas kritēriji.....	5
1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2010. un 2011. gadā (uz 01.01.2012.)	7
Ievēribai	9
Izmaiņas 2011.gadā	10
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā.....	10
3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2012.)	11
4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)	12
5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2012.)	13
6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	13
7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2012.).....	13
8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2012.)	14
Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām	14
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2012.).....	15
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2012.).....	16
11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)	17

ANOTĀCIJA

Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats (turpmāk - Zemes pārskats) sniedz ziņas par zemes sadalījumu valstī (uz 01.01.2012.) pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām un zemes lietošanas veidiem, ievērojot īpašuma tiesību statusu un īpašnieka statusu.

Zemes pārskatu sagatavojis Valsts zemes dienests atbilstoši likuma "[Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums](#)" prasībām, ievērojot Latvijas Republikas administratīvi teritoriālo iedalījumu uz 2011.gada 31.decembri. Uzskaitē ir pakļauta visa Latvijas teritorijas zeme, neatkarīgi no tās īpašuma piederības.

TERMINU SKAIDROJUMS

Zemes īpašumi – visi nekustamie īpašumi, uz kuriem īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā, vai tiesiskie valdījumi, ja:

- ar zemes komisiju, pašvaldību un valsts institūciju lēmumiem atjaunotas zemes īpašuma tiesības;
- ar zemes komisiju, pašvaldību vai valsts institūciju lēmumiem zeme piešķirta īpašumā par samaksu;
- iegūti darījumu rezultātā.

Zemes lietojumi:

- zeme, kas ar pašvaldību, zemes komisiju vai valsts pārvaldes institūciju lēmumiem ir piešķirta pastāvīgā lietošanā fiziskajām un juridiskajām personām;
- zeme, par kuru ir pieņemti tikai zemes komisiju atzinumi par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu pilsētās, un vēl nav pieņemts lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu.

Valstij piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" valstij piekrit un uz valsts vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 2. un 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Pašvaldībām piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" pašvaldībām piekrit un uz to vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 3., 4., 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Zeme zemes reformas pabeigšanai – saskaņā ar likuma "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" 6.pantu ir zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta lietošanā fiziskajām vai juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām, kā arī zeme, par kuru pašvaldība pieņēmusi lēmumu par attiecīgās zemes izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Zemes starpgabals – saskaņā ar likuma „[Publiskas personas mantas atsavināšanas likums](#)” 1. pantu ir publiskai personai piederošs zemesgabals, kura platība:

- pilsētā ir mazāka par pašvaldības apstiprinātajos apbūves noteikumos paredzēto minimālo apbūves gabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu apbūvei, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai,
- lauku apvidos ir mazāka par pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēto minimālo zemesgabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu atbilstoši apstiprinātajam teritorijas plānojumam, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai (ceļam);

Zeme zem publiskajiem ūdeņiem – saskaņā ar [Civillikumu](#) - jūras piekrastes josla, kā arī šā likuma 1.pielikumā uzskaitītie ezeri un upes.

Rezerves zemes fonda zeme – zeme, par kuru līdz 2009.gada 30.decembrim nav pieņemts un Valsts zemes dienestam iesniegts pašvaldības domes (padomes) lēmums un Ministru kabineta rīkojums par zemes piederību, piekritību vai izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likumam „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”, kā arī zeme, kuru pašvaldība ieskaitījusi rezerves zemes fondā atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar vienādu īpašnieka statusu (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Jaukta statusa kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar atšķirīgiem īpašnieka statusiem (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Zemes lietošanas veidi – zeme, kura atšķiras pēc savām dabiskajām īpašībām un vairākus gadus pēc kārtas tiek lietota noteiktām vajadzībām.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas un kadastrālās vērtēšanas vajadzībām pašvaldības izpildinstitūcijas vai valsts institūcijas noteikts un apstiprināts nekustamā īpašuma atļautais izmantošanas veids atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumā atļautajai teritorijas izmantošanai un apstiprinātajiem apbūves noteikumiem.

ZEMES PĀRSKATA ATLASES UN APKOPOŠANAS KRITĒRIJI

Zemes pārskats ir pārskats par zemes sadalījumu valstī pa:

- nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (atbilstoši 2006. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.496 "[Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība](#)") un
- zemes lietošanas veidiem (atbilstoši 2007.gada 21.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.562 "[Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem](#)"), ievērojot:
 - īpašuma tiesību statusu (zemes īpašums, zemes lietojums, zeme zemes reformas pabeigšanai, pašvaldībai piekritīgā zeme, tajā skaitā pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali, valstij piekritīgā zeme, rezerves zemes fonda zeme, tajā skaitā rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali, zeme zem publiskajiem ūdeņiem) un
 - īpašnieka statusu (fiziskas personas, juridiskas personas, pašvaldība, valsts institūcijas, jaukts statuss).

Zemes pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām:

- pa novadiem,
- pa novadu pagastiem,
- pa novadu pilsētām,
- republikas pilsētām,
- kopā valstī.

Zemes pārskatu apkopo 17 *MS Excel* tabulās, katrai tabulai atbilst viena datne, kuras lapās alfabētiskā secībā sakārtotas administratīvi teritoriālās vienības:

1. [Fizisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
2. [Juridisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
3. [Pašvaldību īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
4. [Valsts īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
5. [Jaukta statusa kopīpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
6. [Īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)
7. [Fizisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
8. [Juridisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
9. [Lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)

10. [Pašvaldībām piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
11. [Valstij piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
12. [Zeme zemes reformas pabeigšanai - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
13. [Rezerves zemes fonda zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
14. [Zeme zem publiskajiem ūdeņiem - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
15. [Pavisam kopā - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
16. [Pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
17. [Rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem.](#)

1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2010. un 2011. gadā (uz 01.01.2012.)

Administratīvā teritorija	2010.gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība (ha)	2011. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība		Platību starpība (ha)
		ha	%	
Aglonas novads	39 260,5	39 255,3	100,0	-5,2
Aizkraukles novads	10 301,7	10 256,0	99,6	-45,7
Aizputes novads	63 952,6	63 948,7	100,0	-3,9
Aknīstes novads	28 392,4	28 411,2	100,1	18,8
Alojas novads	63 053,3	63 062,6	100,0	9,3
Alsungas novads	19 157,1	19 152,0	100,0	-5,1
Alūksnes novads	169 730,9	169 726,1	100,0	-4,8
Amatas novads	74 496,2	74 488,7	100,0	-7,5
Apes novads	54 415,6	54 413,5	100,0	-2,1
Auces novads	51 758,2	51 748,4	100,0	-9,8
Ādažu novads	16 321,5	16 276,3	99,7	-45,2
Babītes novads	24 265,4	24 255,1	100,0	-10,3
Baldones novads	17 943,3	17 949,2	100,0	5,9
Baltinavas novads	18 518,9	18 523,0	100,0	4,1
Balvu novads	103 948,8	103 961,8	100,0	13,0
Bauskas novads	78 661,0	78 658,4	100,0	-2,6
Beverīnas novads	30 108,2	30 112,6	100,0	4,4
Brocēnu novads	49 664,8	49 656,4	100,0	-8,4
Burtnieku novads	70 058,9	70 058,2	100,0	-0,7
Carnikavas novads	8 044,1	8 049,1	100,1	5,0
Cesvaines novads	19 021,0	19 021,2	100,0	0,2
Cēsu novads	17 266,5	17 247,9	99,9	-18,6
Ciblas novads	50 962,4	50 942,2	100,0	-20,2
Dagdas novads	94 754,8	94 743,2	100,0	-11,6
Daugavpils novads	187 103,1	187 121,3	100,0	18,2
Dobeles novads	88 829,4	88 866,7	100,0	37,3
Dundagas novads	67 421,7	67 393,6	100,0	-28,1
Durbes novads	31 987,5	31 991,5	100,0	4,0
Engures novads	39 533,3	39 536,4	100,0	3,1
Ērgļu novads	37 767,5	37 765,6	100,0	-1,9
Garkalnes novads	15 278,5	15 269,3	99,9	-9,2
Grobiņas novads	48 955,5	48 947,4	100,0	-8,1
Gulbenes novads	187 102,2	187 110,2	100,0	8,0
Iecavas novads	31 140,9	31 135,1	100,0	-5,8
Ikšķiles novads	13 041,3	13 048,4	100,1	7,1
Ilūkstes novads	64 656,7	64 659,2	100,0	2,5
Inčukalna novads	11 196,2	11 201,4	100,0	5,2
Jaunjelgavas novads	68 380,1	68 399,5	100,0	19,4
Jaunpiebalgas novads	24 982,6	24 979,8	100,0	-2,8
Jaunpils novads	20 937,7	20 938,0	100,0	0,3
Jelgavas novads	131 612,5	131 634,9	100,0	22,4
Jēkabpils novads	90 361,7	90 365,7	100,0	4,0
Kandavas novads	64 747,4	64 737,2	100,0	-10,2
Kārsavas novads	62 683,4	62 666,7	100,0	-16,7
Kocēnu novads	49 648,3	49 657,4	100,0	9,1
Kokneses novads	36 092,3	36 064,7	99,9	-27,6
Krāslavas novads	107 646,3	107 727,8	100,1	81,5

Krimuldas novads	33 994,1	34 004,3	100,0	10,2
Krustpils novads	80 969,8	80 972,2	100,0	2,4
Kuldīgas novads	175 519,1	175 495,5	100,0	-23,6
Ķeguma novads	49 107,9	49 090,1	100,0	-17,8
Ķekavas novads	27 313,1	27 327,1	100,1	14,0
Lielvārdes novads	22 467,3	22 483,5	100,1	16,2
Limbažu novads	117 021,1	117 021,4	100,0	0,3
Līgatnes novads	16 700,1	16 700,0	100,0	-0,1
Līvānu novads	62 150,5	62 154,8	100,0	4,3
Lubānas novads	34 634,6	34 671,1	100,1	36,5
Ludzas novads	96 341,5	96 344,7	100,0	3,2
Madonas novads	215 517,6	215 500,7	100,0	-16,9
Mazsalacas novads	41 714,5	41 716,5	100,0	2,0
Mālpils novads	21 948,6	21 988,6	100,2	40,0
Mārupes novads	10 398,5	10 408,5	100,1	10,0
Mērsraga novads	0,0	10 944,5	mainījušās robežas	
Naukšēnu novads	27 996,8	28 007,0	100,0	10,2
Neretas novads	64 496,5	64 486,9	100,0	-9,6
Nīcas novads	35 057,7	35 053,6	100,0	-4,1
Ogres novads	98 706,1	98 774,2	100,1	68,1
Olaines novads	29 806,0	29 809,4	100,0	3,4
Ozolnieku novads	28 538,3	28 512,4	99,9	-25,9
Pārgaujas novads	48 529,2	48 532,1	100,0	2,9
Pāvilostas novads	51 522,7	51 514,1	100,0	-8,6
Pļaviņu novads	37 548,6	37 560,7	100,0	12,1
Preiļu novads	36 305,9	36 311,5	100,0	5,6
Priekules novads	51 962,2	51 976,7	100,0	14,5
Priekuļu novads	30 131,6	30 137,4	100,0	5,8
Raunas novads	30 921,0	30 913,5	100,0	-7,5
Rēzeknes novads	251 430,4	251 435,8	100,0	5,4
Riebiņu novads	62 734,8	62 732,2	100,0	-2,6
Rojas novads	30 879,7	19 936,1	mainījušās robežas	
Ropažu novads	32 701,6	32 492,6	99,4	-209,0
Rucavas novads	44 850,1	44 850,0	100,0	-0,1
Rugāju novads	51 278,9	51 285,5	100,0	6,6
Rundāles novads	23 188,0	23 172,7	99,9	-15,3
Rūjienas novads	35 233,8	35 239,5	100,0	5,7
Salacgrīvas novads	63 691,7	63 701,4	100,0	9,7
Salas novads	31 728,4	31 745,2	100,1	16,8
Salaspils novads	12 615,1	12 658,1	100,3	43,0
Saldus novads	168 061,9	168 058,2	100,0	-3,7
Saulkrastu novads	4 749,8	4 755,1	100,1	5,3
Sējas novads	22 954,5	22 958,5	100,0	4,0
Siguldas novads	36 039,4	36 051,6	100,0	12,2
Skrīveru novads	10 541,0	10 543,0	100,0	2,0
Skrundas novads	55 534,3	55 539,0	100,0	4,7
Smiltenes novads	94 159,1	94 168,2	100,0	9,1
Stopiņu novads	5 337,6	5 349,9	100,2	12,3
Strenču novads	37 449,0	37 459,3	100,0	10,3
Talsu novads	176 135,7	176 120,3	100,0	-15,4
Tērvetes novads	22 431,7	22 424,4	100,0	-7,3
Tukuma novads	119 161,6	119 152,4	100,0	-9,2

Vaiņodes novads	30 652,3	30 649,7	100,0	-2,6
Valkas novads	90 696,1	90 702,5	100,0	6,4
Varakļānu novads	27 705,4	27 708,3	100,0	2,9
Vārkavas novads	28 682,4	28 706,8	100,1	24,4
Vecpiebalgas novads	54 149,4	54 158,6	100,0	9,2
Vecumnieku novads	84 452,1	84 455,3	100,0	3,2
Ventspils novads	245 640,8	245 550,6	100,0	-90,2
Viesītes novads	65 021,0	65 037,4	100,0	16,4
Viļakas novads	63 877,7	63 876,9	100,0	-0,8
Viļānu novads	28 586,1	28 592,8	100,0	6,7
Zilupes novads	30 858,1	30 855,6	100,0	-2,5
Kopā novados:	6 375 694,6	6 375 671,4	100,0	-23,2
t. sk. novadu pilsētās:	48 287,0	48 321,0	100,1	34,0
Daugavpils	7 241,4	7 236,5	99,9	-4,9
Jelgava	6 040,7	6 041,1	100,0	0,4
Jēkabpils	2 548,2	2 546,7	99,9	-1,5
Jūrmala	9 802,3	10 085,9	102,9	283,6
Liepāja	6 768,4	6 813,9	100,7	45,5
Rēzekne	1 748,0	1 751,2	100,2	3,2
Rīga	30 196,2	30 535,4	101,1	339,2
Valmiera	1 819,7	1 812,2	99,6	-7,5
Ventspils	5 729,3	5 744,3	100,3	15,0
Kopā republikas nozīmes pilsētās:	71 894,2	72 567,2	100,9	673,0
Kopā valstī:	6 447 588,8	6 448 238,6	100,0	649,8

IEVĒRĪBAI

- Joprojām nav pilnībā kadastrāli uzmērīta Latvijas Republikas ārējā robeža, līdz ar to NĪVK IS reģistrētā Latvijas Republikas platība nākotnē var precizēties.
- Dzīvokļu īpašumos ietilpstošo zemes domājamo daļu, atbilstoši likumam “[Par dzīvokļa īpašumu](#)”, Zemes pārskatā iekļauj tajā nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupā, kāds noteikts zemei, uz kuras atrodas māja, kurā šis dzīvokļa īpašums atrodas.
- Konkrētās administratīvās teritorijas pašvaldību zemes īpašumos ietverti arī citu pašvaldību zemes īpašumi, ja tie atrodas šajā administratīvajā teritorijā.
- Ārvalstu fizisko un juridisko personu zemes atsevišķi Zemes pārskatā neuzrāda, bet tās iekļauj zemes sadalījumā pēc atbilstošā īpašnieka statusa.
- Dati par administratīvajām teritorijām, kurām mainījušās robežas administratīvās reformas rezultātā, ar iepriekšējiem gadiem nav salīdzināmi.
- Zemes pārskatā iekļautas arī zemes vienības, kurām NĪVK IS nav reģistrēts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis.
- Zemes pārskatā kā pašvaldībai piekritīgas zemes ietvertas arī zemes vienības, uz kurām likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta pirmajā daļā un 26.panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos izbeigtas zemes lietošanas tiesības, un par kurām pašvaldība nav pieņēmusi lēmumu par zemes piekritību pašvaldībai saskaņā ar likumu „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”.

IZMAIŅAS 2011.GADĀ

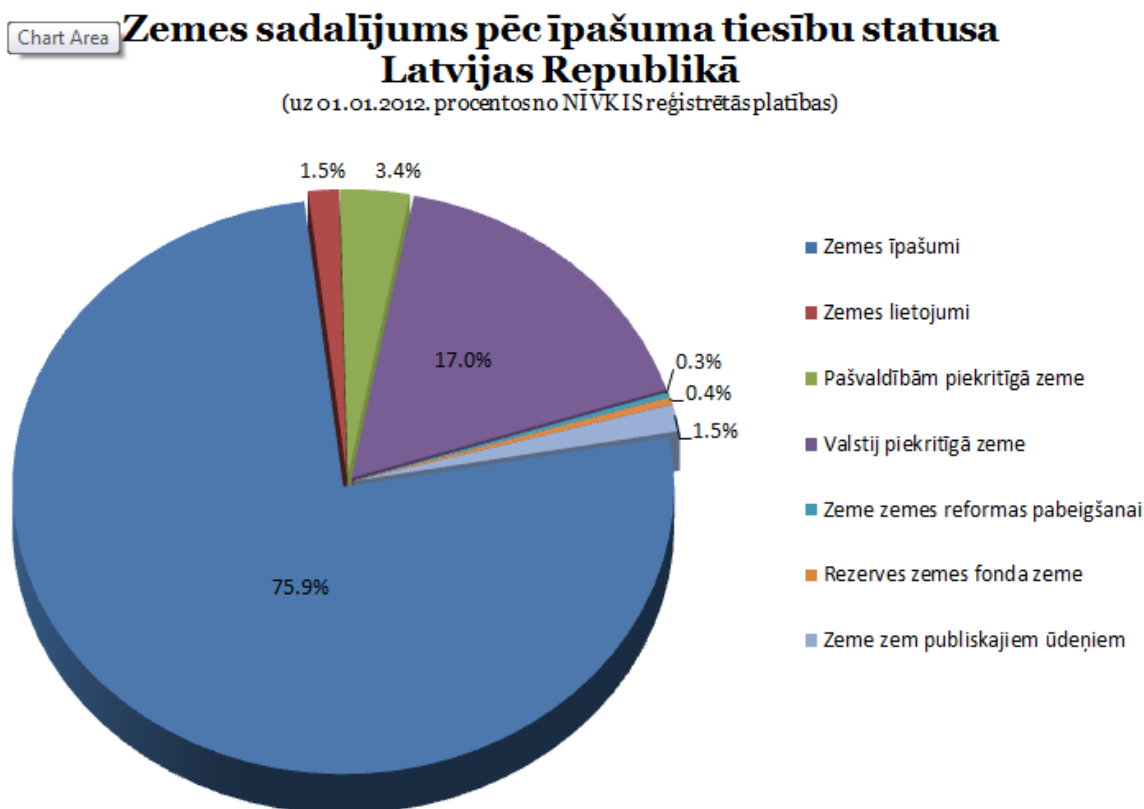
2011.gadā, salīdzinot zemes sadalījumu pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā ar 2010. gadu, būtiskākās izmaiņas ir šādas (2.tabula):

- zemes īpašumu īpatsvars palielinājies par **1,8 %**;
- zemes lietojumu īpatsvars samazinājies par **0,5 %**;
- valstij piekritīgā zeme samazinājusies par **1,6 %**.

2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā

Zemes īpašuma tiesību statuss	uz 01.01.2011.			uz 01.01.2012.			Izmaiņas 2011. gadā %
	Zemes vienību skaits	Platība		Zemes vienību skaits	Platība		
		ha	%		ha	%	
Zemes īpašumi	792 034	4 776 657,3	74,1	800 776	4 897 172,7	75,9	1,8
Zemes lietojumi	38 503	131 841,7	2,0	24 971	97 761,9	1,5	-0,5
Pašvaldībām piekritīgā zeme	116 692	203 307,8	3,1	122 415	216 347,2	3,4	0,3
Valstij piekritīgā zeme	18 971	1 196 262,1	18,6	17 670	1 098 510,6	17,0	-1,6
Zeme zemes reformas pabeigšanai	9 049	25 964,1	0,4	7 230	17 966,8	0,3	-0,1
Rezerves zemes fonda zeme	13 447	18 480,4	0,3	21 119	24 344,2	0,4	0,1
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1 223	95 075,4	1,5	1 262	96 135,2	1,5	0,0
Valstī kopā:	989 919	6 447 588,8	100,0	995 443	6 448 238,6	100,0	-

1.attēls

2011.gadā izmaiņas zemes sadalījumā **pēc īpašuma tiesību statusa** (2.tabula) ir notikušas sekojošu procesu rezultātā:

- **turpinājies lietošanā piešķirtās zemes privatizācijas process** – agrāk noformētie zemes lietojumi ir pārgājuši īpašumu statusā, palielinot zemes īpašumu īpatsvaru par 1,8% un samazinot zemes lietojumu īpatsvaru par 0,5% salīdzinot ar 2010.gadu;
- **samazinājusies valstij piekritīgā zeme** – valsts institūcijas ir ierakstījušas zemesgrāmatās savus īpašumus un nedaudz ir arī ieskaitīts rezerves zemes fondā atbilstoši likuma „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)” 6.panta astotajai daļai.

Sadalījumā **pēc īpašnieka statusa** (3., 4. tabula):

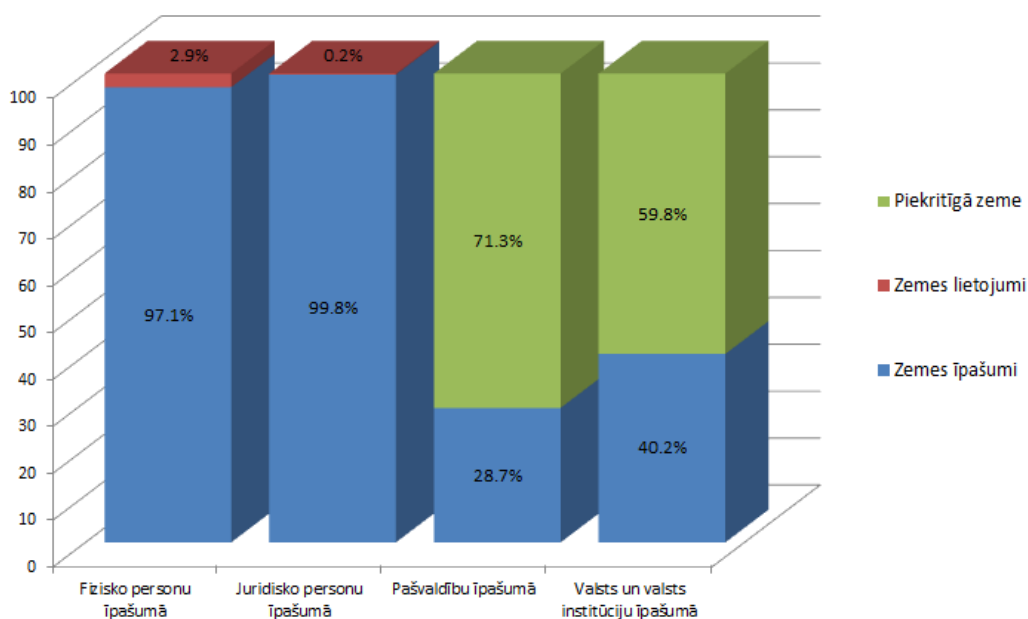
- 2011.gadā īpašumā esošās zemes platības un īpatsvara ziņā līdera lomu saglabā fizisko personu īpašumā esoša zeme, lai gan to īpatsvars ir samazinājies par 1,1%, bet straujāks īpašumā esošās zemes īpatsvara pieaugums vērojams juridisko personu īpašumā un valsts institūciju īpašumā esošai zemei, attiecīgi par 1,4 % un 1,5 % salīdzinājumā ar 2010.gadu;
- kopumā lielākās **īpašumā un lietojumā** esošās zemes platības pieder fiziskajām personām, to īpatsvars – 51,9 % no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 1,6 % mazāk kā 2010.gadā, juridisko personu lietošanā un īpašumā esošās zemes platības sastāda 12,5 % no NĪVK IS reģistrētās platības, 2011.gadā juridisko personu īpašumā esošās zemes platības īpatsvars palielinājies par 1,3 %, bet lietojumā esošās zemes platības īpatsvars samazinājies un nesasniedz 0,1% no NĪVK IS reģistrētās platības (8.tabula).

3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2012.)

Īpašumā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes īpašumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	659 827	3 252 424,1	66,4	50,4
Juridisko personu īpašumā	85 927	804 111,8	16,4	12,5
Pašvaldību īpašumā	25 968	87 031,5	1,8	1,3
Valsts institūciju īpašumā	10 703	738 972,2	15,1	11,5
Jaukta statusa kopīpašumā	18 351	14 633,1	0,3	0,2
Zemes īpašumi kopā:	800 776	4 897 172,7	100,0	75,9

Zemes īpašumu, lietojumu un piekritīgās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2012. procentos no NĪVK IS reģistrētās zemes īpašumu un lietojumu platības)

4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem
(% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Jaukta statusa kopīpašumi	Īpašumi kopā
1995.* ¹	7,8	X	X	X	X	7,8
1996.	16,9	0,1	0,03	0,01	X	17,0
1997.	25,7	0,2	0,1	0,01	X	26,0
1998.	32,7	0,4	0,3	0,2	X	33,6
1999.	37,4	0,8	0,9	0,3	0,03	39,4
2000.	41,6	1,2	1,3	0,4	0,04	44,5
2001.	44,8	1,7	1,4	0,5	0,04	48,4
2002.	46,5	2,3	1,5	0,7	0,03	51,0
2003.	47,6	3,3	1,7	0,9	0,05	53,5
2004.	48,9	4,4	1,8	1,3	0,05	56,5
2005.	50,1	5,3	1,7	1,9	0,2	59,2
2006.	50,8	6,2	1,8	3,4	0,2	62,4
2007.	51,3	7,1	1,9	5,1	0,2	65,6
2008.	51,7	8,5	1,6	6,4	0,2	68,4
2009.	52,0	9,5	1,5	8,6	0,2	71,8
2010.	51,5	11,1	1,3	10,0	0,2	74,1
2011.	50,4	12,5	1,3	11,5	0,2	75,9

¹ 1995.gadā kā zemes īpašumi uzskaitīti tikai zemesgrāmatā reģistrētie īpašumi

5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2012.)

Lietošanā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes lietojumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu lietojumi	24 098	95 827,3	98,0	1,5
Juridisko personu lietojumi	873	1 934,6	2,0	0,0
Zemes lietojumi kopā:	24 971	97 761,9	100,0	1,5

6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Zemes lietojumi kopā
1995.* ²	30,2	X	X	X	30,2
1996.*	68,8	X	X	X	68,8
1997.	30,2	2,2	6,6	29,8	68,8
1998.	23,1	1,9	6,7	29,1	60,7
1999.	19,3	1,8	6,2	29,2	56,5
2000.	17,0	1,4	5,1	29,2	52,7
2001.	14,3	1,0	4,5	29,5	49,3
2002.	12,6	0,8	4,3	29,4	47,1
2003.	11,7	0,7	3,9	29,2	45,5
2004.	10,3	0,7	3,4	28,9	43,3
2005.	8,7	0,6	3,1	28,2	40,6
2006.	7,5	0,5	2,6	26,7	37,3
2007.	5,8	0,4	2,6	25,0	33,8
2008.	4,4	0,2	1,0	21,7	27,3
2009.	2,8	0,1	X	X	2,9
2010.	2,1	0,1	X	X	2,0
2011.	1,5	0,0	X	X	1,5

7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2012.)

Gads	Pašvaldībām piekritīgā zeme	Valstij piekritīgā zeme	Zeme zemes reformas pabeigšanai	Rezerves zemes fonda zeme	Zeme zem publiskajiem ūdeņiem
2009.	3,1	21,8	0,4	X	X
2010.	3,1	18,6	0,4	0,3	1,5
2011.	3,4	17,0	0,3	0,4	1,5

² Atzīmētajos gados zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2012.)

Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	659 827	3 252 424,1	50,4
Juridisko personu īpašumā	85 927	804 111,8	12,5
Pašvaldību īpašumā	25 968	87 031,5	1,3
Valsts institūciju īpašumā	10 703	738 972,2	11,5
Jaukta statusa kopīpašumi	18 351	14 633,1	0,2
Fizisko personu lietošanā	24 098	95 827,3	1,5
Juridisko personu lietošanā	873	1 934,6	0,0
Pašvaldībām piekritīgā zeme	122 415	216 347,2	3,4
Valstij piekritīgā zeme	17 670	1 098 510,6	17,0
Zeme zemes reformas pabeigšanai	7 230	17 966,8	0,3
Rezerves zemes fonda zeme	21 119	24 344,2	0,4
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1 262	96 135,2	1,5
Valstī kopā:	995 443	6 448 238,6	100,0

ZEMES SADALĪJUMS PA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPĀM

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām ir mainīgs, un tiek nepārtraukti precizēts (9.tabula).

Zemes sadalījumā pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā ar vislielāko īpatsvaru joprojām ir nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa “Lauksaimniecības zeme”. Tā 2011.gadā aizņem 59,6% no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,3 % jeb 13 937 ha mazāk kā 2010.gadā.

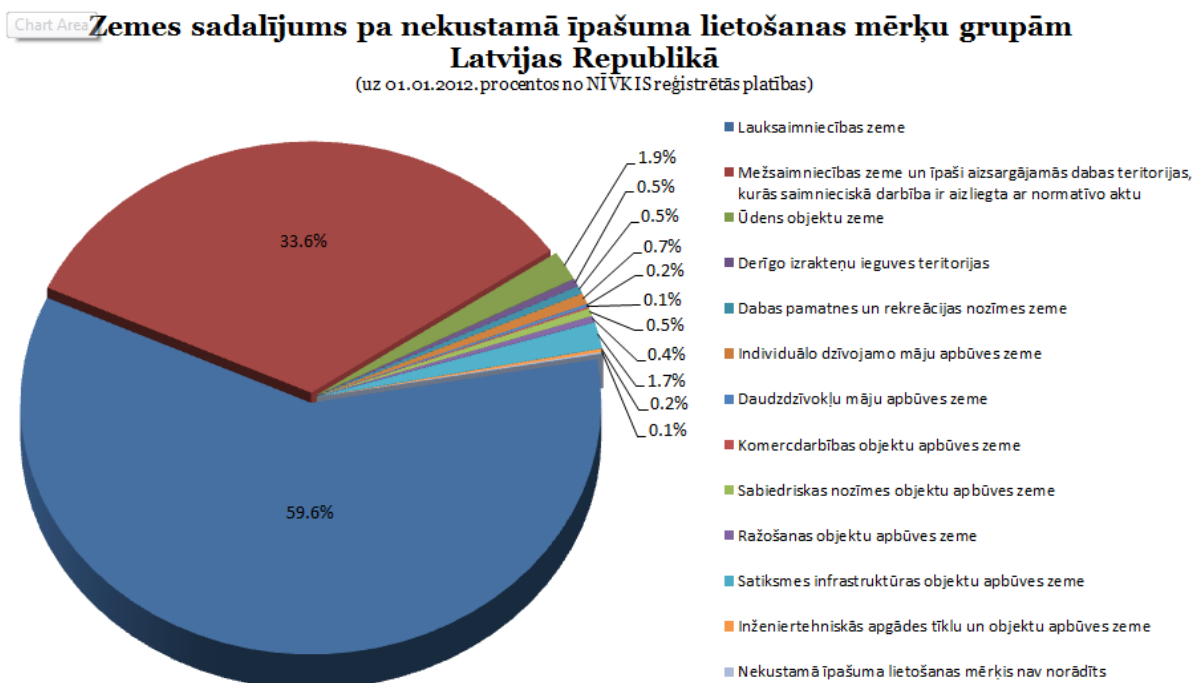
Otras lielākās nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas “Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu” platība 2011.gadā palielinājusies par 10 647 ha, īpatsvars – par 0,1%.

Zemes pārskatā iekļautas 1 973 zemes vienības, kurām nav norādīts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, zemes vienību platība- 4 435 ha.

9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2012.)

Kods	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVKIS reģistrētās kopplatības
01	Lauksaimniecības zeme	517 000	3 851 763,8	59,6
02	Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	53 484	2 168 555,5	33,6
03	Ūdens objektu zeme	3 983	124 647,9	1,9
04	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	1 117	29 756,0	0,5
05	Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	10 564	32 946,7	0,5
06	Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	250 908	44 129,9	0,7
07	Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	35 040	11 108,9	0,2
08	Komercdarbības objektu apbūves zeme	12 893	6 207,2	0,1
09	Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	16 194	31 485,0	0,5
10	Ražošanas objektu apbūves zeme	16 704	24 305,5	0,4
11	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	65 496	107 705,4	1,7
12	Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	10 087	11 191,4	0,2
13	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	1 973	4 435,4	0,1
	Valsti kopā:	995 443	6 448 238,6	100,0

3.attēls

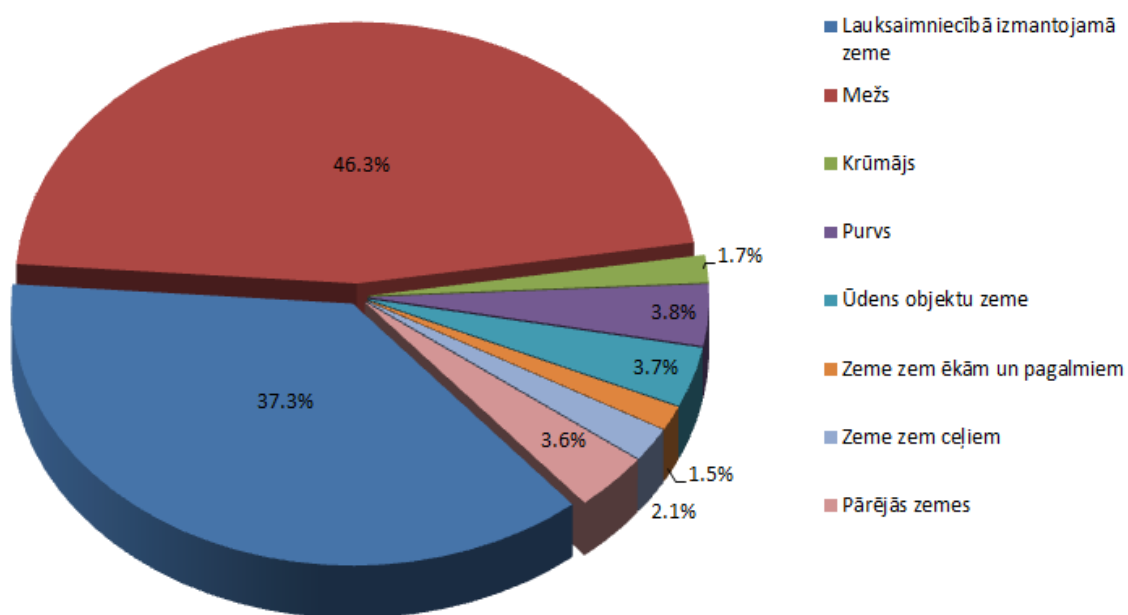
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2012.)

Zemes lietošanas veidi	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)	2 402 706,6	37,3
Mežs	2 986 123,4	46,3
Krūmājs	112 546,1	1,7
Purvs	243 133,5	3,8
Ūdens objektu zeme	241 673,8	3,7
Zeme zem ēkām un pagalmiem	95 525,1	1,5
Zeme zem ceļiem	134 128,2	2,1
Pārējās zemes	232 401,9	3,6
Valstī kopā:	6 448 238,6	100,0

4.attēls

Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem Latvijas Republikā

(uz 01.01.2012. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	LIZ	Mežs	Krūmājs	Purvs	Ūdens objektu zeme	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Zeme zem ceļiem	Pārējās zemes
1995. ^{*3}	39,4	44,6	X	X	X	X	X	16,0
1996. ^{*4}	39,0	44,3	X	X	X	X	X	16,7
1997. ^{*5}	39,0	44,9	2,0	3,6	3,0	1,4	1,8	4,3
1998. ^{*6}	38,7	44,1	1,9	3,9	3,2	1,4	2,0	4,8
1999.	38,5	44,2	1,9	3,9	3,3	1,4	1,9	4,9
2000.	38,5	44,4	1,9	4,2	3,3	1,4	1,9	4,4
2001.	38,4	44,3	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,6
2002.	38,3	44,5	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,5
2003.	38,3	44,7	1,8	3,9	3,6	1,4	2,0	4,3
2004.	38,2	45,0	1,8	3,8	3,6	1,4	2,1	4,1
2005.	38,1	45,2	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,9
2006.	38,0	45,4	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,8
2007.	37,9	45,5	1,8	3,9	3,7	1,4	2,1	3,7
2008.	37,7	45,7	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2009.	37,6	45,8	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2010.	37,6	45,9	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,5
2011.	37,3	46,3	1,7	3,8	3,7	1,5	2,1	3,6

Zemes lietošanas veidu sadalījumā (10.,11. tabula) saglabājas pēdējos gados novērojamā tendence samazināties lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībai un palielināties mežu platībai. Salīdzinot ar 2010. gadu, pērn samazinājusies lauksaimniecībā izmantojamā zeme par 20 525 ha, tajā pašā laikā mežu platība palielinājusies par 23 938 ha, jeb par 0,3% samazinājies lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības īpatsvars un par 0,4% palielinājies mežu platības īpatsvars NĪVK IS reģistrētajās platībās.

³ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁴ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁵ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem

⁶ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem